

Oplegvel

1.	Onderwerp	Uitvoeringsplan Bondgenootschap Geletterdheid in de regio Holland Rijnland 2017-2020		
2.	Rol van het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland	Platformtaak volgens gemeente		
3.	Regionaal belang	De aanpak van laaggeletterdheid is niet verantwoordelijkheid van één partij, maar van alle gemeenten en betrokken partijen in de regio. Een gezamenlijke concrete aanpak helpt laaggeletterdheid in de regio voorkomen en bestrijden.		
4.	Behandelschema: DB Colleges PHO DB Gemeenteraad DB AB Gemeenteraad	Datum: Informerend	Datum: Adviserend	Datum: Besluitvormend
				14 maart '18 15 maart '18
5.	Advies PHO	<ol style="list-style-type: none"> 1. In te stemmen met het uitvoeringsplan Bondgenootschap Geletterdheid in de regio Holland Rijnland 2017-2020; 2. Het uitvoeringsplan ter vaststelling voor te leggen aan alle bondgenoten; 		
6.	Reden afwijking eerdere besluitvorming en wijze afwijken	nvt		
7.	Essentie van het voorstel <i>(annotatie zoals op agenda staat)</i>	<p>Sinds 18 januari 2017 hebben 41 bondgenoten het convenant Bondgenootschap Geletterdheid in de regio Holland Rijnland 2017-2020 ondertekend.</p> <p>Met dit 2^e convenant van het bondgenootschap willen de bondgenoten concrete activiteiten ondernemen en borgen om gezamenlijk laaggeletterdheid in de regio te voorkomen en te bestrijden.</p> <p>Hiervoor hebben de bondgenoten ambitiedocumenten opgesteld, waarin zij hun betrokkenheid en aanpak benoemen.</p> <p>Aan de hand van deze ambitiedocumenten is het bijgevoegd uitvoeringsplan opgesteld.</p>		

8.	Inspraak	XNee Ja, door: Wanneer:
9.	Financiële gevolgen	nvt
10.	Bestaand Kader	Relevante regelgeving: Wet Educatie en Beroepsonderwijs; Regeling Tel mee met Taal.
		Eerdere besluitvorming: Ondertekening 2 ^o convenant 18 februari 2017
11.	Lokale context (in te vullen door griffier)	

* weghalen wat niet van toepassing is

Adviesnota PHO

Vergadering: PHO Maatschappij
Datum: 14 maart 2018
Tijd: 10.30 – 14.00 uur
Locatie: Lunchcafé Deksel,
Granaatplein 1 te Leiden
Agendapunt: 06

Auteur: Ida van Breda
Organisatie: Holland Rijnland

Onderwerp:

Uitvoeringsplan Bondgenootschap Geletterdheid in de regio Holland Rijnland 2017-2020

Beslispunten:

1. In te stemmen met het uitvoeringsplan Bondgenootschap Geletterdheid in de regio Holland Rijnland 2017-2020;
2. Het uitvoeringsplan ter vaststelling voor te leggen aan alle bondgenoten;

Inleiding:

In de regio Holland Rijnland zijn er naar schatting 50.000 mensen die moeite hebben met lezen, schrijven en rekenen. Dit maakt het voor hen vaak moeilijk om voldoende te kunnen functioneren in onze (digitale) samenleving.

Sinds september 2013 is er in onze regio een bondgenootschap actief om gezamenlijk laaggeletterdheid te voorkomen en te bestrijden.

Op 18 januari 2017 heeft dit bondgenootschap, waarin lokale overheden, maatschappelijk werk, bibliotheken, onderwijsinstellingen, woningcorporaties, taalbureaus, deurwaarderskantoren, werkgevers(organisaties) en zorg- en welzijnsinstellingen participeren, het tweede convenant Bondgenootschap Geletterdheid in de regio Holland Rijnland ondertekend.

Hiermee gaven zij aan een duurzame samenwerking tot stand te willen brengen tussen organisaties die laaggeletterdheid herkennen en signaleren en de regionale taalaanbieders.

Om de afspraken in het convenant te concretiseren hebben de bondgenoten elk een ambitiesdocument opgesteld. Vanuit haar aanjaagrol heeft Holland Rijnland hiervan een uitvoeringsplan opgesteld.

De concrete activiteiten om regionaal laaggeletterdheid aan te pakken zijn gericht op:

- Herkennen en doorverwijzen
- Ketenaanpak door taalnetwerk op te bouwen
- Taalhuizen
- Aansluiten bij regionaal en lokaal beleid en wetgeving
- Vereenvoudigen van communicatiematerialen
- Betrekken van werkgevers(organisaties)
- Voorkomen van laaggeletterdheid bij kinderen
- Agenderen en kennisdelen

Beoogd effect:

Het Bondgenootschap Geletterdheid wil met dit uitvoeringsplan in de periode 2017-2020 laaggeletterdheid met 20% verminderen.

Argumenten:

1.1 Kunnen lezen en schrijven is essentieel voor deelname aan de samenleving

In de regio Holland Rijnland zijn er ongeveer 50.000 mensen in de leeftijd van 16-65 jaar laaggeletterd. Zij hebben te veel moeite met lezen en schrijven om mee te kunnen doen in het dagelijks leven.

Taalvaardigheid is de basis voor participatie in de samenleving, voor zelfredzaamheid en zelfsturing. En iemand die leert lezen en schrijven krijgt meer zelfvertrouwen en staat zekerder in de maatschappij.

1.2 Voorkomen van laaggeletterdheid kan voortijdig schoolverlaten verminderen

De huidige informatiemaatschappij stelt steeds hogere eisen aan de beheersing van geschreven taal. Laaggeletterdheid kan één van de oorzaken zijn van het niet mee kunnen komen op school.

Aandacht voor laaggeletterdheid bij jeugdigen kan daarom een bijdrage leveren aan preventie van maatschappelijke problemen zoals voortijdig schoolverlaten.

1.3 De aanpak van laaggeletterdheid heeft een positief effect op de economie

Laaggeletterden zijn relatief vaker werkloos en hebben relatief vaker een uitkering. Zij dragen op die manier niet optimaal bij aan de lokale economie.

Investeren in het voorkomen en verminderen van laaggeletterdheid verdient zich terug. Het bespaart de overheid op uitkeringen, op gezondheidszorg en op het terrein van veiligheid en justitie.

2. Gezamenlijke aanpak van laaggeletterdheid voor een groter effect

De gemeenten en taalaanbieders zijn niet de enigen die een positief effect kunnen hebben op laaggeletterdheid in de regio.

Samen met andere partijen, met hun eigen expertises, krijgen we meer voor elkaar, met minder financiële middelen.

Een gezamenlijke concrete aanpak helpt daarom laaggeletterdheid in de regio te voorkomen en te bestrijden.

Kanttekeningen/risico's:

1. Betrokkenheid van het primair en voortgezet onderwijs

Om de groei van het aantal laaggeletterden een halt toe te roepen, is een brede aanpak nodig. Het voorkomen van een nieuwe generatie laaggeletterden is daarin cruciaal. Bij kinderen en jongeren moet hier al expliciet oog voor zijn.

Daarnaast moet zowel via het kind, via de school als via de ouders worden gewerkt aan het verminderen van taalachterstand.

Helaas is het primair en voortgezet onderwijs nog niet betrokken bij het bondgenootschap. Daarom wordt hier in het uitvoeringsplan ook aandacht aan besteed.

Financiën:

Jaarlijks wordt ongeveer 1,3 miljoen euro ingezet voor taal-, reken- en digitale trajecten voor laaggeletterden in de regio in het kader van het regionaal educatieprogramma. Deze trajecten worden uitgevoerd door zowel professionele taalaanbieders, als organisaties met (taal)-vrijwilligers en –coaches.

Daarnaast worden door een aantal gemeenten lokaal ook gemeentelijke middelen ingezet voor lokale aanvalsplannen.

Verder is er door OCW en Holland Rijnland voor de periode van 30 juni 2017 tot 30 juni 2019 € 150.000,00 beschikbaar gesteld aan de Taalhuizen om medewerkers van bondgenoten en vrijwilligers te scholen, een regionale wervingscampagne uit te voeren en trajecten aan te bieden voor laagtaalvaardige ouders.

Helaas is er nog geen volledig inzicht in alle middelen die worden ingezet voor de scholing op de basisvaardigheden. De financiering van inburgering loopt bijvoorbeeld buiten het beeld van de gemeenten om, namelijk via DUO. Daarnaast worden vrijwilligersorganisaties ook vaak gesubsidieerd voor de scholing van hun vrijwilligers. Holland Rijnland wil hier in de convenantperiode meer zicht op te krijgen.

Planning:

Op 15 maart 2018 wordt dit uitvoeringsplan ter vaststelling voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland.

Daarna wordt het uitvoeringsplan ter vaststelling voorgelegd aan de overige bondgenoten van het Bondgenootschap Geletterdheid in de regio Holland Rijnland.

Communicatie:

Twee maal per jaar informeert Holland Rijnland de bondgenoten en andere geïnteresseerden over de stand van zaken en de regionale activiteiten rond de aanpak van laaggeletterdheid door middel van een nieuwsbrief.

Evaluatie:

Naast de jaarlijkse rapportages van het regionale educatieprogramma worden de resultaten en effecten van dit uitvoeringsplan ook jaarlijks door Holland Rijnland gemonitord, gerapporteerd en waar nodig bijgesteld.

Bijlagen:

1. *Uitvoeringsplan Bondgenootschap Geletterdheid in de regio Holland Rijnland 2017-2020*
2. *Bijlage 1: Ondertekend Convenant Bondgenootschap Geletterdheid in de regio Holland Rijnland 2017-2020*
3. *Bijlage 2: Ambities van de bondgenoten*